

Практичні аспекти реалізації завдань природничої освітньої галузі у контексті Державного стандарту базової середньої освіти нової української школи

Використання методу ігрових технологій на прикладі навчальної гри «Екоподорож Харківщиною»

Василець Ольга,
учитель біології Харківського ліцею № 85 Харківської міської ради
olgavasile39@gmail.com

Однією з 10 ключових компетентностей Нової української школи є «Екологічна грамотність і здорове життя. Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя» [2, с 12].

Формування ключових компетентностей вимагає нового підходу до організації освітнього процесу. Одним із видів сучасних методів навчання, що сприяє формуванню компетенцій, є ігрові технології. Головною метою навчальних ігор є формування умінь поєднувати теоретичні знання з практичною діяльністю. Оволодіти необхідними вміннями й навичками учень зможе лише тоді, коли сам достатньою мірою виявлятиме до них інтерес і докладатиме певних зусиль, тобто поєднуючи теоретичні знання, здобуті на уроках, із розв'язанням конкретних задач і з'ясуванням ситуацій.

Пропоную дидактичну настільну гру «Екоподорож Харківщиною». Метою гри є формування екологічної культури, що характеризується всебічними знаннями про навколишнє середовище (природне та соціальне), наявністю світоглядних ціннісних орієнтацій щодо природи, екологічним стилем мислення і відповідальним ставленням до природи та свого здоров'я, набуттям умінь і досвіду вирішення екологічних проблем (насамперед на місцевому та локальному рівнях), безпосередньою участю в природоохоронній роботі, передбаченням можливих негативних наслідків діяльності людини.

Також вона реалізує інтегрований підхід в організації навчання природничої галузі, поєднуючи такі дисципліни, як екологія, географія, економіка, фізика.

Екологічна гра може бути використана на уроках з інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» при вивченні тем «Ми та наше середовище життя» (5 кл.), «Як змінити світ на краще» (6 кл.), на уроках біології та в позакласній діяльності.

Екоподорож Харківщиною

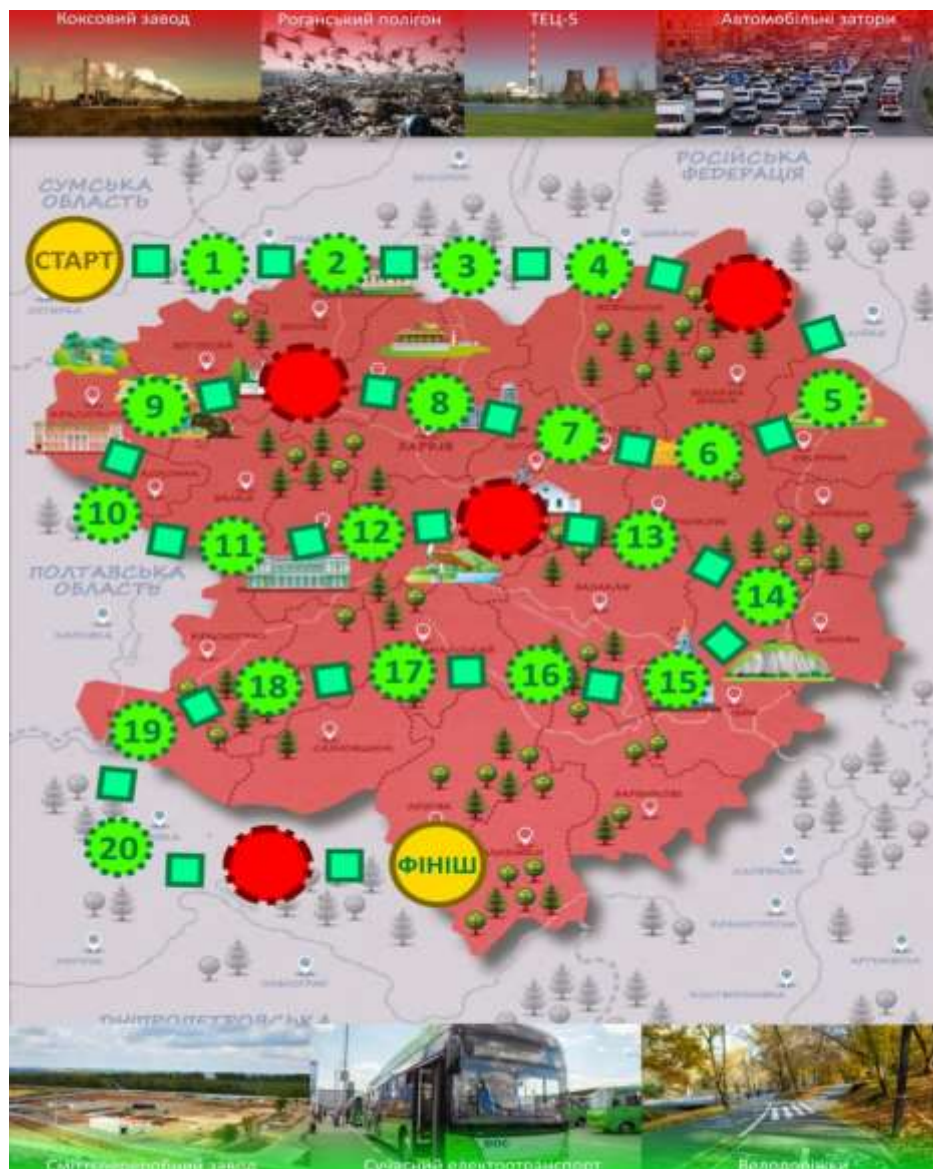
Правила гри:

1. Поставити фішки на старт, кидати кубик і ходити по черзі.
2. Кожна картка, на якій зображений листок, має своє завдання. Виконуючи його, команда (учасник) отримує 1 бал.

3. При потраплянні на червоний кружечок команда повинна виконати завдання червоної картки.
4. Якщо на ваше запитання відповіла інша команда, то можна використати питання з додаткової картки та отримати 1 бал.
5. Гра закінчується тоді, коли всі дійдуть до фінішу. Переможе той, хто отримає найбільше балів.

Картка оцінювання:

	Кількість балів, отриманих за коло										Сума балів
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	
Команда 1											
Команда 2											
Команда 3											
Команда 4											

Зв. Як може діяльність людини негативно впливати на природу? 1	Зв. Що людина робить для захисту природи? 2	Зв. Що спричиняє забруднення ґрунту? 3	Дод. Що спричиняє забруднення води?
Зв. Що спричиняє забруднення повітря? 4	Зв. Чим пояснюються зміни у природі протягом останнього століття? 5	Зв. Назвіть основні напрями людини, які спрямовані на збереження природи у навколишньому середовищі. 6	Дод. Який вид електростанції найбільше забруднює повітря радіоактивними речовинами?
Зв. Які природоохоронні території знаходяться у Харківській області? 7	Зв. Назвіть види електростанцій, які не завдають шкоди для навколишнього середовища 8	Зв. Які існують способи для переробки сміття? 9	Дод. Яким способом можна зменшити забруднення повітря від заводів?
Зв. Який вид транспорту не завдає шкоди природі? 10	Зв. Що треба робити, щоб збільшити кількість людей, які будуть пересуватися за допомогою велосипеда? 11	Зв. Чи можна переробляти пластмасу? 12	Дод. Що потрібно зробити зі сміттям перед тим, як переробити його?
Зв. Чи є у Харкові заводи-забруднювачі повітря? 13	Зв. Чи доцільно будувати сміттєпереробний завод у Харківській області? 14	Зв. Що більше спричинить шкоди для середовища: шкурка від банана чи пластмасова іграшка? 15	Дод. Де можна побачити у Харкові велодоріжки?

Література

1. Гуцкалюк Л. О., Вербицька З. І. Ігрові технології навчання на уроках біології. Тернопіль-Харків: Видавництво «Ранок», 2009. 128 с.
2. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи.
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Олійник І. В., Кучер Л. Є. Позакласна робота з біології та хімії: посібник для вчителя. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 72 с.